

[Undervisningsministeren.]

målet om sit forhold til videnskaben. Nu er det jo sådan, at man skal være heldig for at gribe det ærede medlem i en loyal gengivelse, så heldig var jeg heller ikke med de bemærkninger, det ærede medlem gjorde før. Jeg sætter ikke videnskaben op over for mit skøn. Jeg sagde udtrykkeligt, at et stort flertal i denne sal sidst ønskede den afgørelse, som nu er foreslået, og jeg udtalte håbet om, at et flertal igen ville træffe denne afgørelse. Over for det stillede det ærede medlem sit forslag om folkeafstemning, og det ærede medlems mål var — efter hans eget udsagn — ikke at gøre, hvad videnskaben vil, men hvad de videnskabsmænd, der sidder og arbejder med dette, er villige til; det ville det ærede medlem blankt acceptere. Det ærede medlem er mig bekendt det eneste medlem i denne sal, der på forhånd har fraskrevet sig enhver mulighed for at vurdere selvstændigt i dette det største folkelige, nationale spørgsmål, vi har at gøre med i øjeblikket, idet det ærede medlem har sagt: det, som de fagmænd, der sidder og arbejder med det, kan acceptere, det har jeg accepteret! Det er en højst usædvanlig stillingtagen i et spørgsmål af denne karakter.

Det ærede medlem sagde, at det var nationale og nationalistiske — jeg husker ikke, om det var nationale eller nationalistiske — islandske synspunkter, vi her skulle imødekomme. Hvis det ærede medlem opfatter islændingenes velforståede ønske om at erhverve disse håndskrifter — som er det eneste minde om fortiden, Island har, og som i øjeblikket ligger her — som snæver nationalisme, så forstår vi ikke det samme ved dette udtryk.

Den tankegang, det ærede medlem gav udtryk for, at det altid er os, der har ret, og altid det andet land, der har uret, er en tankegang, der har forvoldt nogle problemer, også blandt de nordiske lande, tidligere, men som vi nu gud ske lov er fri for.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Jeg vil gerne sige, specielt i betragtning af de bemærkninger, den højtærede undervisningsminister gjorde, at det kan være påkrævet igen ligesom forleden at sige: lad os nu ikke i denne sag nedvurdere hinandens motiver for den holdning, vi har. For mit eget ved-

kommende vil jeg gerne gøre det i nogle ganske få og klare sætninger.

Da dette lovforslag var til behandling i 1961, var jeg ikke medlem af dette høje ting, men deltog i den offentlige debat om sagen, hvor jeg forfægtede det synspunkt, at udlevering ikke burde ske. Da oppositionen i 1961 procederede på, at der var tale om ekspropriation, vendte jeg mig imod denne opfattelse og pegede på, at den ville hindre muligheden for en afgørelse ved folkeafstemning. Da jeg deltog i valgkampen forud for det sidste valg, fremdrog jeg, hver gang der var mulighed derfor, spørgsmålet om håndskrifterne, fordi udsættelsen af sagen jo gjorde, at der skulle tages stilling også til denne sag ved valget. Jeg gjorde dér opmærksom på, at jeg ville gå imod udlevering, og at jeg i givet fald ville gå ind for en folkeafstemning for at prøve på at hindre udlevering. Dette var mit standpunkt, det kendte vælgerne; de valgte mig, og de har krav på ikke at blive skuffet i deres forventninger.

Da forslaget i efteråret kom til første behandling, gik jeg imod det. Jeg førte den tanke frem, at hvis vi her i Danmark virkelig ville være storsindede og gøre noget i denne sag, skulle vi etablere et fælles institut for håndskrifter og andet relevant materiale, så der her kunne finde en samling sted af alle disse værdier, hvorved hver enkelt, som bidrog dertil, bevarede ejendomsretten til det materiale, han havde leveret. Det ville have givet videnskaben gode muligheder for at arbejde, og det ville ikke have krænket de folkelige eller nationale følelser. Denne tankegang har man overhovedet ikke fra regeringens side villet interessere sig for. Man har fra regeringens side overhovedet ikke villet have anden mening frem end sin egen.

Da det foreliggende lovforslag er at ligne ved en blankoveksel, kan det høje ting ikke vide, hvad det vedtager, hvis man stemmer ja til lovforslaget. Man ved nemlig ikke, hvad man har stemt for at udlevere — så kan man knurre nok så meget nede i hjørnet til venstre. Derimod ved de ærede medlemmer, at der gives en meget vidtgående bemyndigelse til landets statsminister — og der kunne jo komme en statsminister, der var endnu mere udleverings-